

Bijlage 3 opsomming van klachten van leden van de NVA

Uittreksel van klachten ontvangen bij de Informatie & Advies lijn van de NVA:

B3-1/22	<p>Anoniem 1) Mijn dochter slaagt met vlag en wimpel voor haar theorie, maar met rijlessen, verplichte keuring en aanvraag examen, ging van alles mis. Bij rijlessen verkeerde instructeur die aangaf ervaring te hebben met mensen met autisme, maar wat helemaal niet het geval was. Dan nog de keuring, waar je moet zoeken naar een geschikte organisatie en die ook nog betaalbaar is. Rijexamen was een speciaal examen waarbij mijn dochter haar wensen betreffende hoe ze het graag wilde. Wel of niet aangesproken worden tijdens het examen, radio aan of niet. Eerste keer gezakt en tweede keer ook door onkunde van de examinatoren. Door al dit gedoe, was haar theorie al weer verlopen. Nu heeft ze zoiets van, laat maar even.</p> <p>Anoniem2) Heel herkenbaar! Ook onze zoon liep tegen de verplichte keuring, het wachten, de rijtest, het wederom lang wachten op goedkeuring aan voor hij , gelukkig probleemloos in 1x, zijn rijbewijs had. De extra kosten lopen zo lekker op. Grootste probleem ligt bij het CBR die werkelijk overal traag mee is...capaciteitsproblemen.. en ondertussen voor alles de hoofdprijs vragen.</p> <p>Overigens altijd eerlijk invullen anders loop je risico bij ongeval dat je niet verzekerd bent agv verzwijgen.</p> <p>Tip; al voor je met rijlessen begint je keuring door psych laten doen en pas starten als die binnen is, dan ben je tegen de tijd van de verplichte rijtest op ongeveer 20 lessen.</p> <p>Anoniem 3) ja en dat krijg je dus als je aangeeft dat je een beperking hebt, mijn neef is ook 4 jaar lang bezig geweest met rijden en kon elke keer maar weer niet op en blah blah ze hadden altijd wel iets om hem te laten zakken hij heeft nu na 4 jaar eindelijk zijn rijbewijs maar wel schandalig dat het CBR het zo doet terwijl zijn instructeur niks op hem aan te merken had. Hij heeft duizenden euro's extra betaald voor keuringen en papier etc.</p> <p>Anoniem 4) Heel herkenbaar wij zitten van mei tot jan bezig geweest me zoon moest een rijtest doen en moet terug komen voor zijn tweede rijtest en nu wil die niet meer door alle keuring en de rijtest is die er mee gestopt maar wel ondertussen 50 lessen gehad en door de rijsschoolhouder wordt er niets verteld ondertussen de theorie ook verlopen. ☐ door al die maanden wachten op keuringen en testen als die in jan goed was gegaan had die het net gered en voor nu hopen dat die de motivatie weer kan terug vinden ☐</p> <p>Anoniem 5) Eigenlijk zouden meer patiënten verenigen hun krachten moeten bundelen om in verzet te komen bij het CBR tegen al dit gedoe. Ook ik moet, omdat ik 20 jaar terug te eerlijk ben geweest iedere 5 jaar door deze zeer langdurige en dure procedure (geen ASS). Op dit moment duurt een verlengings procedure een half jaar en kost zeker 300 euro. Wat ik me afvraag is of mensen met ASS die voor de</p>
---------	---

eerste keer een rijbewijs krijgen ook “slechts” een tijdelijk rijbewijs krijgen en dus iedere 1, 3 of 5 jaar opnieuw gekeurd moeten worden? Is iemand daar bekend mee?

Anoniem 6) Er is veel verwarring over alles, terwijl het CBR het toch duidelijk vermeldt wát de procedure is. Mijn zoon heeft het geluk alles in 1 x te hebben gehaald. Klein jaar bezig geweest en ruim 350 euro extra betaald. De rijtest van het cbr is altijd verplicht na de psychiater trouwens, is gratis, maar omdat je de auto van de rijinstructeur moet gebruiken, moet je dat hem wel betalen.
<https://www.cbr.nl/.../nl/hoe-kan-ik-rijden-met/autisme.htm>

Anoniem 7) Gut wat ben ik dankbaar zeg, dat in mijn tijd alleen een gesprekje bij een keuringsarts nodig was (ja, wel even 125 Euro aftikken en gesprek met a.i.o. op een zaterdag 120km verderop). Als ik lees wat er nu allemaal nodig is...

Anoniem 8) Zelfde ervaring. Een hoop kosten en onzekerheid. Voor alleenstaande werkende ouder niet op te brengen. Beter lijkt me om de mogelijkheid te geven voor gespecialiseerde instructeurs (voor dezelfde prijs) die ervaring hebben met ASS/ADHD. Bij welke diagnoses wordt deze kostbare procedure nog meer opgestart?

Anoniem 9) Dit is dus één van de redenen waarom mijn zoon van 19 (nog) niet met zijn rijbewijs begint.

Anoniem 10) Drama. In het CBR. Geen meedenkende mensen. Strak tussen de lijntjes. Een psychiater die goedkeurt maar het CBR die dwars blijft liggen. Via enorme energievretende route toch gelukt om mijn zoon aan een rijbewijs te krijgen. Blij mee en hij helemaal!

Anoniem 11) Ik vind het belachelijk dat het testen zoveel geld kost en voor zoveel vertraging zorgt, maar dat mensen met ASS (én andere aandoeningen, dit geldt niet alleen voor autisten) extra getest worden vind ik wel verstandig. Wellicht hoeft niet elke autist getest te worden en kan dit door de rijinstructeur worden ingeschat zodat mensen die geen hinder van hun ASS in het verkeer ondervinden niet getest hoeven te worden. Maar het is wel veiliger om te testen. Ik heb zelf ASS en mijn diagnose pas jaren na het behalen van mijn rijbewijs gekregen, maar ik had het fijn gevonden als mijn instructeur aan de bel had getrokken, want er waren heel veel signalen die erop wezen dat auto rijden voor mij te hoog gegrepen is.

Anoniem 12) Waarom überhaupt melden? Waarom zouden mensen met autisme slecht kunnen rijden?
Epileptische aanvallen bijvoorbeeld, ja, dat is goed om te melden.
Je moet toch rijlessen en theorie volgen? Zo'n instructeur ziet dan echt wel of iemand meekomt of niet. Het is aan hen om aan te geven of iemand toelaatbaar is achter het stuur of niet.
Autisme of niet, ADHD of niet. Gaan we het straks zo krijgen dat mensen met een koortslip ook speciaal getest moeten worden?
Waar heeft de rijinstructeur zijn opleiding voor gedaan?

Anoniem 13) Onze zoon van 20 is nu tijdelijk gestopt omdat hij het niet meer kan overzien.
Heeft 2x een arts gezien 3x rijtest en is nu opgebrand.
Durft niet meer met zijn theorie verder te gaan.

Anoniem 14) Het is een klassieke vorm van discriminatie: aan één kenmerk (autisme) worden eigenschappen toegeschreven (niet geschikt om auto te rijden) die daar niets mee te maken hebben.

Anoniem 15) Mijn zoon is 11, als ik nu vast begin met aanvragen ben ik dan op tijd? Ze mogen met 17 en een half toch al gaan lessen tegenwoordig?

Anoniem 16) Vreselijk gewoon.. minimaal een half uur aan de lijn totdat er iemand voor komt.

264 euro betalen voor een gesprek van 15 min.

Wachten, wachten en nog eens wachten.

Wat een waanzin. De rijsschool, die al apart een certificering heeft om autisten te mogen scholen, kunnen toch prima inschatten waar eventuele knelpunten zitten en daarop insprijnen. Veel extra kosten, tijd en stress wat in mijn ogen overbodig is.

Anoniem 17) Is het niet ook het lastig voor dit soort instanties dat er zo veel gradaties van autisme zijn, en dat niet iedereen problemen ervaart op hetzelfde vlak? Ik bedoel, er zijn enorm veel mensen met autisme die prima kunnen autorijden, maar ook veel die dat beter niet kunnen doen... Maar hoe meet je dat, zonder een gesprek aan te gaan, en zonder iemand daadwerkelijk te zien autorijden? Ja het is vervelend, en dat zo'n gesprek bij een psychiater zo achterlijk veel geld kost vind ik ook erg.. Maar ik snap wel dat het nodig is. Je kunt trouwens ook aangeven dat je naar je eigen psychiater wilt die wel vergoed wordt door de zorgverzekeraar. Deze kan ook invullen dat hij/zij je levenslang goedkeurt waardoor je niet meer opnieuw gekeurd hoeft te worden iedere keer als je je rijbewijs verlengt. Overigens de eigen verklaring altijd eerlijk invullen! Als blijkt dat je iets verzwegen hebt keert een verzekeraar niet uit als er iets gebeurt. Probeer dan maar eens aan te tonen dat wat er gebeurt is helemaal niets te maken had met je autisme... Dat is bijna niet te doen en het feit dat je het verzwegen hebt helpt dan niet mee

Anoniem 18) Hier hetzelfde probleem, de wachten lopen enorm op, kan wel tot 19 werken duren voor hij antwoord op het verslag van de psychiater krijgt, dan nog in afwachting of er een rijtest moet komen.

Anoniem 19) Mijn dochter slaagt met vlag en wimpel voor haar theorie, maar met rijlessen, verplichte keuring en aanvraag examen, ging van alles mis. Bij rijlessen verkeerde instructeur die aangaf ervaring te hebben met mensen met autisme, maar wat helemaal niet het geval was. Dan nog de keuring, waar je moet zoeken naar een geschikte organisatie en die ook nog betaalbaar is. Rijexamen was een speciaal examen waarbij mijn dochter haar wensen betreffende hoe ze het graag wilde. Wel of niet aangesproken worden tijdens het examen, radio aan of niet. Eerste keer gezakt en tweede keer ook door onkunde van de examinatoren. Door al dit gedoe, was haar theorie al weer verlopen. Nu heeft ze zoiets van, laat maar even.

Anoniem 20) Heel herkenbaar! Ook onze zoon liep tegen de verplichte keuring, het wachten, de rijtest, het wederom lang wachten op goedkeuring aan voor hij , gelukkig probleemloos in 1x, zijn rijbewijs had. De extra kosten lopen zo lekker op. Grootste probleem ligt bij het CBR die werkelijk overal traag mee is...capaciteitsproblemen.. en ondertussen voor alles de hoofdprijs vragen.

	<p>Overigens altijd eerlijk invullen anders loop je risico bij ongeval dat je niet verzekerd bent agv verzwijgen.</p> <p>Tip; al voor je met rijlessen begint je keuring door psych laten doen en pas starten als die binnen is, dan ben je tegen de tijd van de verplichte rijtest op ongeveer 20 lessen.</p> <p>Anoniem 21) Gut wat ben ik dankbaar zeg, dat in mijn tijd alleen een gesprekje bij een keuringsarts nodig was (ja, wel even 125 Euro aftikken en gesprek met a.i.o. op een zaterdag 120km verderop). Als ik lees wat er nu allemaal nodig is...</p> <p>Anoniem 22) Zelfde ervaring. Een hoop kosten en onzekerheid. Voor alleenstaande werkende ouder niet op te brengen. Beter lijkt me om de mogelijkheid te geven voor gespecialiseerde instructeurs (voor dezelfde prijs) die ervaring hebben met ASS/ADHD. Bij welke diagnoses wordt deze kostbare procedure nog meer opgestart?</p>
	<p><i>De meldingen van zorgfraude, zijn niet vermeld in dit overzicht. Dit in verband met mogelijk strafrechtelijk onderzoek naar keuringsartsen en betrokkenheid van het CBR. De volgende zaken van zorgfraude zijn aangemeld:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) Het contant moeten afrekenen, en het niet ontvangen van een factuur</i> <i>2) Het vooraf vaststellen van het factuurbedrag zonder keuring</i> <i>3) Het verhogen van de keuringskosten ter plekke, anders slaagt men niet</i> <i>4) Het ter plekke moeten inkopen van zorg bij de keuringsarts(gehoorapparaat, bril, extra test), zodat men slaagt.</i> <i>5) Het in rekening brengen van verrichte medische handelingen die niet zijn uitgevoerd.</i> <i>6) Het uitvoeren van een medische keuring die niet voldoet aan de keuringseisen.</i> <i>7) Het onnodig verlengen/vertragen van de keuring zodat een hoger tarief kan worden gefactureerd</i> <i>8) Het niet kunnen overhandigen van een overzicht van gedane werkzaamheden</i>